

Nederlands standpunt met betrekking tot
de voornaamste aspecten van
een overeenkomst tot de associatie
van Griekenland met de EEG

1. Institutionele opzet.

Waar de institutionele opzet in belangrijke mate het karakter van het akkoord zal beheersen, lijkt het goed dit aspect van meet af aan duidelijk voorop te stellen. Nederland gaat akkoord met de door de Commissie voorgestelde conceptie van een overeenkomst tussen twee partijen, de EEG en Griekenland, met als hoogste orgaan een raad van associatie, welke alle beslissingen neemt en welke besluit met eenstemmigheid. In deze opzet kan de voorbereiding van de beslissingen worden opgedragen aan een commissie mixte, waarin vertegenwoordigers van de Griekse Regering en vertegenwoordigers van de EEG zitting nemen. Er bestaat geen bezwaar leden van de Commissie als vertegenwoordigers van de EEG aan te wijzen. Het lijkt gewenst, dat de Commissie terzijde wordt gestaan door een permanente adviescommissie, bestaande uit nationale deskundigen.

Geregeld moet nog worden, op welke wijze de besluitvorming binnen de Zes plaats vindt ten aanzien van standpunten en beslissingen over vraagstukken, welke rijzen in de raad van associatie. Met betrekking tot tariefs- en contingentszaken geeft het EEG-verdrag zelve hierop antwoord. Voor andere aangelegenheden lijkt een procedure voor de hand te liggen van unanimitieit gedurende de overgangsperiode, gekwalificeerde meerderheid nadien.

2. Karakter van de associatie; douane-unie?

a. Afbraak der onderlinge tarieven en contingenten.

De Nederlandse voorkeur gaat uit naar een systeem, analoog aan dat ontworpen door de Commissie, waarbij in beginsel tarieven en contingenten door de EEG enerzijds en Griekenland anderzijds pari passu worden afgebroken. Daarbij kunnen dan uiteraard bepaalde faciliteiten en uitzonderingen voor Griekenland worden voorzien. De uitzonderingsmogelijkheden zouden echter duidelijk qua omvang en duur moeten worden begrensd.

De moeilijkheid kan echter zijn dat, waar de Grieken waarschijnlijk geen voldoende garantie kan worden gegeven met betrekking tot het openstellen van de EEG-grenzen voor hun landbouwprodukten, welke produkten 3/4 van hun uitvoer naar de EEG omvatten, Griekenland waarschijnlijk nauwelijks bereid zal zijn kwantitatief grotere zekerheden aan de EEG te bieden dan de EEG Griekenland biedt. Dit punt dient nader te worden onderzocht.

In dit verband dient het GATT-aspect te worden gereleveerd. Is acceptabel in het GATT een regeling, welke zoveel uitzonderingsmogelijkheden voorziet, welke uiteindelijk ook eenzijdig door verdragsluitende partijen kunnen worden ingeroepen?

b. Gemeenschappelijk buitentarief.

Gezien de structuur van de Griekse economie lijkt overneming door Griekenland van het EEG-buitentarief in beginsel nauwelijks geëigend. Van Nederlandse zijde uiteraard geen bezwaar, indien Griekenland zulks wenst.

Van Nederlandse zijde bestaat wel bezwaar, indien gemeenschappelijk buitentarief zou impliceren, dat Griekenland medezeggenschap over veranderingen in het EEG-buitentarief zou krijgen (Grieks protectionisme). Vrijhandelszone-constructie lijkt met het oog op het GATT meer voor de hand te liggen.

c. Concurrentieregels voor de industrie.

Tegen overname in de associatie-overeenkomst van EEG-bepalingen, bestaat geen bezwaar. Een dergelijke overname wordt echter illusoir geacht, indien Griekenland toch steeds de vrijheid behoudt subsidiëring te mogen toepassen voor ontwikkelingsdoeleinden. Met vagere formule, waarin accent ligt op prealabele consultatie, kan derhalve genoeg worden genomen.

d. Landbouw.

De Nederlandse voorkeur gaat uit naar zgn. globale methode, waarbij wordt voorzien een coördinatie van de Griekse en de EEG landbouwpolitiek als geheel. Produktwijze benadering heeft precedentsbezwaar. Andere landen zullen zich dan ook weer willen associëren, teneinde specifieke exporten veilig te stellen.

Tegen aparte vermelding van tabaksprobleem bestaat geen bezwaar, mits geen specifieke garanties worden gegeven voor de afname of extra versnelde tariefafbraak etc., zulks met het oog op derde landen. Overwogen zou wel kunnen worden een speciale EEG/Griekenland groep in te stellen, welke aanbevelingen kan doen met betrekking tot de verbouw van wel in West-Europa verkoopbare tabaksoorten in Griekenland en met betrekking tot betere afzet, reclame etc.

3. Financiële hulpverlening.

a. Nederland is bereid akkoord te gaan met een regeling, waarbij de Investeringsbank kan worden ingeschakeld bij het verstrekken van leningen aan Griekenland. De Investeringsbank moet terzake zelf adviseren. Geen regeling zal aanvaardbaar zijn, indien niet een bevredigend arrangement wordt getroffen voor de oude Griekse schulden, zulks in verband met de voorschriften van de Wereldbank etc.

b. Nederland is niet bereid nu al enige uitspraak te doen over eventuele schenkingen of speciale zeer laag rentende leningen. Of deze vorm van hulp noodzakelijk is, zal afhangen van de omvang van de leningen welke Griekenland bij de Investeringsbank en bij de Wereldbank en andere instellingen kan krijgen.

Voorts is Nederland zeer huiverig zich in beginsel tot dit soort hulp te committeren tegenover Griekenland, omdat deze dan moeilijk kan worden afgewezen tegenover later komende associatie-kandidaten.

Tenslotte is Nederland's standpunt, dat deze vorm van hulp of mondiaal zou moeten worden verleend of hoogstens met betrekking tot Griekenland en Turkije in Atlantisch verband. Dit zal thans, naar wordt aangenomen, worden bestudeerd.

- c. Nederland is bereid na te gaan welke maatregelen kunnen worden genomen ter bevordering van de export van kapitaal en investeringen naar Griekenland. De opvatting is echter, dat dergelijke maatregelen voornamelijk van Griekse zijde zullen moeten komen. In dit verband wenst Nederland aan de orde te stellen het Griekse beleid met betrekking tot de aanbestedingen, de Griekse faciliteiten ten behoeve van buitenlandse investeringen, garanties ten aanzien van terugbetaling etc.
- d. Verlenging van krediettermijnen speciaal voor Griekenland is Nederland niet bereid te overwegen. Zulks kan niet ten gunste van één of twee landen geschieden en kan ook niet door de EEG alleen worden gedaan, zonder dat groot gevaar bestaat, dat de regeling van de Berner Unie in gevaar wordt gebracht. Aan Grieken en Turken is dit in NAVO-verband reeds uitvoerig duidelijk gemaakt.

4. Vrijheid van diensten- en kapitaalverkeer, vestigingsvrijheid en vrije migratie.

Nederland wenst dat ook deze aspecten voor opneming in het associatie-verdrag in aanmerking worden gebracht en worden bestudeerd op hun mogelijkheden.

Tegen de suggestie van de Commissie, de betalingsbalansparagraaf uit het EEG-verdrag, en met name art. 108, over te nemen, bestaat van Nederlandse zijde bezwaar.

5. Tijdsduur van de overeenkomst.

Met het oog op het mogelijk perspectief van toetreding, en gezien de ideeën van de Commissie over de overgangperiode en een mogelijke tijdelijke regeling voor de landbouw, ware het punt van de duur van het akkoord te bespreken. Een zekere limitering in de tijd lijkt aangewezen.

6. Procedure.

Nederland gaat akkoord met een procedure, waarbij de Commissie met de Grieken onderhandelt en zich harerzijds regelmatig verstaat met een speciale commissie van nationale deskundigen. Deze commissie van nationale deskundigen kan dan min of meer permanent zijn en tevens worden ingeschakeld voor de onderhandelingen met Turkije en de van Nederlandse zijde te verwachten voorstellen voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Een aparte groep van landbouwdeskundigen voor het Griekse probleem lijkt aangewezen.